

รายงานการรับคณะองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย จ.พระนครศรีอยุธยา
ณ โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย จ.พระนครศรีอยุธยา ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ลงวันที่ 13 มกราคม 2563 ขอความอนุเคราะห์นำคณะเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย ศึกษาดูงานโครงการพัฒนาอดอยตุงฯ ในวันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563
วัตถุประสงค์	เรียนรู้หลักการพัฒนาที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงงานในพื้นที่โครงการพัฒนาอดอยตุงฯ เป็นต้นแบบการพัฒนาโดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา แก้ไขปัญหา และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
ระดับ	ความสำคัญ : 1 เป็นหน่วยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับมูลนิธิโดยตรง เนื้อหา: 2 การท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ หลักการทำงานด้านการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในภาพรวม รวม 3 คณะ
องค์ประกอบคณะ	- ผู้ประสานงานคณะ คุณพรเพ็ญ 094-1549978 - เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย จำนวน 53 คน
เจ้าหน้าที่รับคณะ	ผู้ประสานงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ - นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญิทธิพิย์
แหล่งงบประมาณสนับสนุน	คณะจ่ายเอง รหัส 912 063011

2. กำหนดการ

คณะเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย จ.พระนครศรีอยุธยา
ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563	
08.00 – 09.00 น.	คณะออกเดินทางจากโรงแรมวังคำ จ.เชียงราย ไปยังโครงการพัฒนาดอยตุงฯ
09:00 - 10:00 น.	รับชมวีดิทัศน์ โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ณ ห้องอดิทยอริยม หอแห่งแรงบันดาลใจ และกิจกรรม Q & A
10:00 - 10:30 น.	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ "เรื่องราวของราชสกุลมหิดล ผ่านพระราชจริยวัตร ปรัชญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดินที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทยโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้และเข้าใจบทบาทของราชสกุลมหิดลที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมคิดดี มุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป"
10:30 - 11:00 น.	ชมพระตำหนักดอยตุง "พระตำหนักดอยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จพระเจ้า เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด “บ้านที่ดอยตุง” เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง “ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่” พระตำหนักดอยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์"

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563	
11:00 - 11:30 น.	ชมสวนแม่ฟ้าหลวง "สวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ช่วยสร้างงานและรายได้ให้ดอยตุง ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพที่หลากหลาย ตั้งแต่การท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และโรงเพาะปลูก ซึ่งทักษะและรายได้เหล่านี้ถือเป็นการสร้างพลังให้ชุมชน เปลี่ยนอาชีพให้ชาวบ้านหลายคนจากแรงงานรับจ้างเป็นเจ้าของกิจการ"
11.30 – 12.30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. สรุปกิจกรรมการศึกษาดูงาน

คณะชมวิดิทัศน์โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ณ ห้องประชุมอดิทธาเตรียม หอแห่งแรงบันดาลใจ

นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญิพย์ เจ้าหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ ได้ให้คำแนะนำคำถาม และตอบคำถาม
หลังการชมวิดีโอ

ถ่ายภาพหมู่ร่วมกันหลังจากจบการชมวิดีโอ และการถาม-ตอบ

4. ประเด็นคำถาม-คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ดอยตุง มีต้นทุนน้ำมาจากที่ใด มีเขื่อนหรือไม่	แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ได้มาจากแหล่งน้ำธรรมชาติจากป่าต้นน้ำ แม่ น้ำ และน้ำฝน นำมาเก็บกักเก็บน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำ นำมาใช้ในครัวเรือนผ่านทางระบบท่อส่งน้ำ แต่ยังไม่มีการสร้างเขื่อนในพื้นที่เนื่องจากการสร้างเขื่อนมีผลกระทบต่อตรงกับชาวบ้านในพื้นที่ เพราะการสร้างเขื่อนอาจไปทำลายพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน
2	แม่น้ำแม่คำมีแหล่งที่มาจากไหน และสภาพปัจจุบันแม่น้ำขาดแคลนบ้างหรือไม่	แม่น้ำคำป็นแม่น้ำสายเล็กๆที่ไหลมาจาก ต้นน้ำแม่คำมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาที่กั้นชายแดนไทย-พม่า ที่หัวแม่คำ ต.เทอดไทย อ.แม่ฟ้าหลวง แล้วไหลผ่าน ต.แม่สลองใน ผ่านพื้นที่ ต.แม่ฟ้าหลวง เขตโครงการพัฒนาดอยตุงฯ และไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่ อ.เชียงแสน ในอดีตเคยเป็นแม่น้ำสายหลักที่ใช้อุปโภคบริโภคของชาวบ้านบนดอย แต่เมื่อเวลาผ่านไป จำนวนประชากรมีมากขึ้น ความต้องการอุปโภคบริโภคน้ำมากขึ้น และสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำเปลี่ยนแปลง ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำมีน้อยลง และอาจมีไม่เพียงพอใช้ตลอดทั้งปี แต่อาจไม่ถึงขั้นขาดแคลน เพราะมีแหล่งกักเก็บน้ำสำรอง เช่น การสร้างอ่างกักเก็บน้ำเพื่อกักเก็บน้ำในหน้าฝนใช้ในการอุปโภคบริโภค การสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อคงความชุ่มชื้นในแปลงเกษตรกรรม ในช่วงหน้าแล้งมีกฎระเบียบในการใช้น้ำในหมู่บ้านเพื่อให้ทุกครัวเรือนมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ
3	ชาวบ้านในพื้นที่ดอยตุง นำน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคมาจากไหน	น้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคบนพื้นที่ดอยตุง มาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำแม่คำ และแหล่งน้ำบนภูเขาซึ่งได้จากการลำเลียงผ่านระบบท่อส่งน้ำ มากักเก็บในอ่างเก็บน้ำ และถึงกักเก็บน้ำที่กระจายอยู่ในหมู่บ้าน
4	กัญชาเสรี กระเทียม มีในพื้นที่หรือไม่	ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ไม่มีการอนุญาตให้ปลูกพืชเสพติดในพื้นที่ ไม่ว่าชนิดใดก็ตาม

5	ทำอะไรให้คนอยู่กับป่า โดยที่ปายังอยู่ได้ คนอยู่ได้	ในอดีตคนในพื้นที่ตัดไม้ทำลายป่าเนื่องจาก ต้องการพื้นที่ทำการเกษตร และขยายพื้นที่ออกไปเรื่อยๆเพราะอยากได้ผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมากแต่ไม่รู้จักรักษาพันธุ์ป่าดั้งเดิม เมื่อโครงการพัฒนาคอยดูๆ เข้ามา มีการจัดสรรที่ดินออกเป็นสัดส่วนเพื่อเป็น ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าใช้สอย และที่ดินทำกิน และมีกฎระเบียบในการอยู่อาศัยให้ปฏิบัติตาม มีเจ้าหน้าที่โครงการให้ความรู้ด้านการเกษตรให้ชาวบ้านปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูงและอาศัยร่วมเงาจากป่า เช่น กาแฟอาราบิก้า ทำให้การบุกรุกพื้นที่ป่าลดน้อยลง ป่าไม่มีอัตราการเจริญเติบโตดีขึ้น ชาวบ้านมีรายได้ที่ยั่งยืน
6	การสร้างรายได้ที่ยั่งยืน อยู่ที่ประมาณเท่าไร	รายได้ อยู่ที่ 3.772 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2531 และสูงสุด 106,774 ในปี 2561 เก็บข้อมูล ณ เดือนมีนาคมและเมษายน ของทุกปี
7	บทบาทของผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่องานพัฒนาในพื้นที่อย่างไรบ้าง	ผู้นำชุมชน ในพื้นที่โครงการฯ นั้นนอกจาก กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แล้วนั้น ยังมีผู้นำทางศาสนาและความเชื่อด้วย เพราะในพื้นที่แห่งนี้มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชนเผ่า ที่อาศัยอยู่ร่วมกัน 6 ชนเผ่า คือ อาข่า ลาหู่ ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทลั๊วะ และชาวจีนยูนนาน มีประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน มีผู้นำทางความคิดและจิตวิญญาณ เป็นที่พึ่งแก่ชาวบ้านด้วย หลายครั้งที่เจ้าหน้าที่โครงการต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้นำจิตวิญญาณในการเป็นสื่อกลางเพื่อสื่อสารกับชาวบ้าน